

NOVA DOBA

Študijska knjižica
plačano do
dolž. iztis
Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravišтво: Strossmajerjeva u. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Celje, dne 5. marca 1923.

»Danes v soboto dospe v Maribor finančni minister g. dr. Stojadinovič, nosilec narodne radikalne liste za volitve v mariborski obliasti.

S tem posega prvič aktivno srbijski politik neposredno v volilni boj v slovenski pokrajini, živ dokaz, da napreduje, se oblikuje in dovršuje penetracija narodnega edinstva.

Ta pozdrav so prinesle »Jutranje Novosti« ministru dr. Stojadinoviču, ki je prišel pregledat svoje idealne narodno-radikalne borbe v naše obmejno mesto Maribor.

Nosilec radikalne liste v mariborsko-celjskem volilnem okrožju dr. Stojadinovič načeljuje sledečim okrajnim kandidatom: Blaž Zupanc, bivši narodnosocijalni kandidat, Ivan Sreter-novič iz Rogaške Slatine, Karl Jezernik, stavbenik v Celju, Miha Koren, bivši komunistični poslanec, dr. Janko Drnovšek, primarij in vodja bolnice v Mariboru, Jože Nachtigall, bivši komunist, dr. Lenard, duhovnik, Josip Borlak ml., lesni trgovec v Celju itd.

»Jutranje Novosti« pišejo, da se je s tem pojavom prvič med Slovenci zapela politična pesem! Zares politična pesem tako ostudna, nas Slovence kot del jugoslovanskega naroda tako ponižujoča, da pozna cela naša politična zgodovina samo še en sam pojav že davno minule pozabljenе naše sramote, ki je temu nekoliko podoben in jednak, ki ga pa vendarle še daleč ne doseza. Skoro bo tega 25 let, ko je začel v rezidenci Orničevi v Ptuj izhajati »Štajerc«, v slovenskem jeziku pisan list, ki je bil namenjen in posvečen germanizaciji našega slovenskega naroda. Pisal ga je slovenski renegat, vzdrževali in plačevali so ga slovenski renegati, naša bojna društva »Sudmarka« in »Schulverein« in dispozijski fond dunajske vlade. Na naslovni strani je nosil ta časopis sliko cesarja Jožefa II., ko stopa za plugom, pod sliko pa stavek: »Ti, ki si nas kmete ljubil!« V tisočih in desettisočih izvodov je prihajal ta časopis zastoj in posili v naše slovenke kmečke domove ter sejal strup v slovenske duše. Nosile so nam ga domov naše matere in sestre, ki so hodile v mesta nakupovat k nemškim štacunarjem, bil je zastoj, dajali so ga tako povrh za povzdigo izobrazbe in kulture »dobremu slovenskemu ljudstvu«.

Fehim Musakadić.

Drobiž

iz vzgoje brez alkohola in brez nikotina v polpreteklosti.

Svoje čase je bilo in je še menda danes prepovedano srednješolcem zahajati v gostilne in kavarne. Ravnotako jim je prepovedano kaditi. Šolska oblast je torej že davno uvidela, da alkohol in nikotin škodujeta mladini.

Zakaj uspehi te prepovedi niso bili in niso tako popolni, kakor bi bilo pričakovati? Ker ni bilo in ker ni vzgleda! Evo.

Spominjam se enega mojih dobrih učiteljev, ki mi je nekoč štel »packe« zato, ker sem bil zatožen, da sem kadil in sicer »listje«. Prišedši iz šole, sem rmeel kmalu nato priliko videti našega gospoda, — ki je malo prej pridigoval o škodljivosti kajenja, da celo s »packami« je kaznoval mojo pregreho —, da je sam kadil. Ogromni oblaki cigarnega dima so se lovili za njim in pred njim. Razumljivo, da sem občutil moje »packe« kot dvakratno veliko krivico.

Spominjam se enega pokojnih dobrih učiteljev, ki je neko periodo prihajal redno ob popoldnevih pijan v šolo. Zibal se je in šolska soba je smrdela po žganju. Smejal se je neprestano in ta-

Tedaj že se je začela pri nas Slovincih »peti politična pesem«, ki je bila tako grda in ostudna, da se slišijo še danes po slovenskih poljanah štajerskih poslednji njeni umirajoči odmevi, na Koroškem pa je zatrla slovensko pesem ter že pred desetimi leti odločila naš plebiscit.

Ta umrla politična pesem, v vsej svoji disharmoniji, v vsej ponižujoči in našo nacionalno čast in poštenje sramoteči obliki se je zopet oglasila med nami. Drugo ji je ime, druge so besede, intonirana je iz Beograda, onega tudi našega jugoslovanskega Beograda, kamor so koprnela naša srca vroče že tedaj, ko so današnji naši pevci te politične pesmi še dirigirali ono prvo »ptujsko pesem«, ki je otrovala velik del našega naroda na Štajerskem in definitivno zarobila brate na Koroškem, ker jim je iztrgala iz duše in srca nacionalno svest.

Brez predhodne »ptujske politične pesmi«, ki je dala smernice organiziranemu odpadništvu in neznačajnosti, brez nekdanje madžarske satrapije, kjer je tisoč let gospodaril madžarski graščinski bič, madžarski novac in madžarski »volilni golaš« in brez slovenske, nikdar dovolj site in dovolj naržrte pohlepnosti in požrešnosti, ki jo je rodila svetovna vojska in po njej nastala korupcija, bi se v svobodni naši ožji slovenski domovini v l. 1923. ta druga politična pesem sploh ne poskušala peti. Slovenci imamo prav lepe domače narodne pesmi, imamo pa tudi že od nekdanj navado, da ljubimo in spoštujemo i hrvatsko i srbsko pesem, ker je pravtako naša jugoslovanska.

Ker smo Jugoslovenci z dušo in srcem, ker ljubimo in spoštujemo srbsko poštenje in veličino, ne moremo vstopiti v ta mešan zbor, ki poje sedaj pred volitvami pri nas na Slovenskem pesem neznačajnosti in naše sramote, pri tem pa zatrjuje, da je to politična pesem narodno-radikalne stranke. Poleg devetih škrinjic bo stala na naših voliščih še deseta škrinjica, da bo naš narod lahko dal izraza svojim desetim prepričanjem. Naj pač živi poleg zablude, kratkovidnosti, demagoštva, sleparstva in odpadništva še organizacija neznačajev v sramoto slovenskega imena.

Tako si pišemo mi Slovenci peto leto po osvobođenju list svoje nacional-

krat smo smeli, namesto premlevanja puste latinščine čitati »Doro delta bunko«. Ob teh prilikah smo poslušali z začudenjem dolge latinske govore in pridige. Drugi dan, na dan »sv. mačka« so pa trpele naše butice pod težo ključev in knjig. Takrat sem se smejal. Danes premišljam, koliko je takih žalostnih trenutnih uplivov ostalo v naših srcih.

Poznam vzgojitelja, ki je bil zaradi antialkoholnega letaka užaljen. Stvar je bila sledeča. Ravnatelj dobi v soboto protialkoholne letake. Še isto popoldne jih nabije sluga na določena mesta. Slučajno je visel letak tudi pred razredom našega gospoda. Zgodilo se je pa, da je bila v nedeljo veselica nekega društva, katerega so zvali »kulturno« društvo. Kulturno delovanje t. i. »glavno« kulturno delovanje tega društva je obstojalo v reprezentiranju pri raznih paradah in v organiziranju raznih vesellic. Veselice je organiziralo za najrazličnejše narodne namene: za narodne knjižnice, za siromake, za plebiscite, za opletnice itd. Čisti dobiček je šel vedno za dobre narodne namene — na papirju. V resnici? Kaj bi pripovedoval? Takšne resnice se ne prenese vedno. Resnico je treba dozirati, kakor lekovne strupe in solčne kopeli! To društvo se je torej naenkrat spomnilo, da že dolgo ni

ne in politične zgodovine v knjigo, ki nosi letnico 1923. Da bi vstali med nami in preko nas skoro oni, ki bodo ta list iz knjige naše sramote iztrgali in sežgali, da ne bo o njem več spomina.

Država, stradamo, zmrzujemo, in bosimo!

Tako začena uvodnik »Učiteljskega Tovariša« št. 9. z dne 1. marca 1923. Težka, žalostna in grozna resnica je zapisana v tem stavku. Isto kar velja v gori označenem članku predvsem za naše učiteljstvo, velja v isti polni meri za vse kategorije državnih nameščenecv. Pisati o uradniški bedi, postaja že sramotno, je že preveč ponižujoče. Ko smo stali tik pred sprejetjem službene pragmatike, ki bi bila uzakonila razmerje drž. nameščenca do države in vsaj nekoliko izboljšala njegov obupni položaj, je radikalna stranka čimeno hladno razgnala skupščino in za dolgo časa pokopala še one male upe, ki jih je gojil drž. nameščenec do službene pragmatike. Začela se je po vsej državi ostudna volilna borba, ki pali ljudske strasti in dviga visoko prapor neznačajnosti in korupcije. Stranka ki nosi danes vso odgovornost v vladi in državi nima smisla za uradniške težnje, ker nima srca za pomanjkanje in bedo, ker je brez smisla in čuta za čisto, dobro, pošteno upravo v državi. Razumemo, da se državnega nameščenca polasča obup in apatija, kaj hoče! Deset strank se trga danes za njegove glasove, vsaka mu obljublja pomoč in podporo, za njim lazi tudi ona stranka, ki ima danes absolutno moč v rokah, stranka proti koje volji se ni moglo doslej v naši državi še ničesar izvršiti, stranka, ki je tik pred Božičem pokopala službeno pragmatiko, da lahko sedaj pred volitvami naizmučenim in sestradanim drž. nameščencom vihti svoj bič, ako še ima v sebi ponosa in značaja, da si upa misliti z lastno glavo.

Tekom svetovne vojne in tik pred prevratom smo bili slovenski drž. nameščenici na tleh, v najtežjih časih nismo izgubili vere v vstajenje, nismo prodali svoje časti in svojega narodnega prepričanja. Ostanimo in bodimo tudi danes junaki — heroji za ono veliko idejo jugoslovansko, ki smo jo nosili v

bilo »lušno«, zato treba organizirati mali »krokič«. Študiralo je društvo, kako naj to napravi, da bo »vleklo«. Ej, obletnica bo kmalu! Praznovali so — to društvo namreč 1-, 5-, 10-, 15-, 20-, 25-letnico. Praznovanje, posebno obletnice je bila njegova tradicija. Če se je zmotilo za 1 ali 2 leti, je bilo vseeno — samo, da je odbor pil. Če je narod t. j. n. pr. 100 ljudi zapilo eno noč 18.000 Din, a da je čistega ostalo samo 1000 Din — to pri njih ni bilo tako natančno, glavno, da je odbor celo noč in še par dni zastoj pil (društvo je obstojalo namreč iz 1/3 odbornikov in 2/3 navadnega članstva!). Na veselico tega velezaslužnega in slavnega »kulturnega« društva je moral naš vzgojitelj. Kdo ne bi podpiral tega nad vse narodnega društva, ki je »tradicijonelno« vsako leto prirejal tako nesebično sijajne veselice — in vedno v dobre in narodne namene? Tako je bil naš gospod navdušen in vesel, da se je šele v pondeljek ob 7. spomnil, da treba na delo. Ej, ta muka, ta nesramnost! Prišedši v šolo vidi pred svojim razredom letak. »Na ta ravnateljeva nesramnost! Ravno pred moj razred! Meni, da bo kdo vzel teh par kapljic, da se odpočijem in pozabim na moje smrkovce?!« — Proti tradiciji slabih razvad je borba najtežja.

dušah in srcih po bojnih poljanah, ko so doma stradale naše žene in naša deca.

Ne klonimo, ne vrzimo naše sile v blato, dajmo naše zaupanje po svojem prepričanju onim, ki so zaupanja vredni, ne dopustimo, da zavladajo med nami oni, ki teptajo v tla idejo jugoslovanske, ki propagirajo našo razkosanje in razcepljenje v brezpomembnost. Smo nacionalni Jugoslovanci, ki hočemo konsolidacijo države, pravico in poštenje za vsakega državljana in tudi za sebe. Dovolj se je razpaslo že beganje in demagoštvo, in vendar si upam z globokim in polnim prepričanjem reči, da je bila edino jugoslovanska demokratska stranka, ki je doslej resnično branila naše interese ter imela zanje razumevanje. Stranka ni sama sebi nič, stranka ne dolguje ničesar ničesar, ker stranka ne rabi ničesar. Ideji — pa dolgujemo vse, v jugoslovanski ideji in socialnem programu, ki ga zastopa demokratska stranka, leži spas in obstoj naše države in naš spas, vse drugo je demagogija in koristolovstvo oseb.

KRASNO ZBOROVANJE MARIBORSKIH PRIDOBITNIH KROGOV.

Dne 27. februarja je sklical mariborski trgovski gremij v Gambrinovo dvorano zborovanje mariborskih trgovskih in obrtnih krogov, ki so se povabili odzvali v krasnem številu. Razpravljalo se je o vprašanjih, ki jih ima bodoči parlament rešiti v korist trgovskoobrnih krogov. Tajnik trgovskoobrtne zbornice Mohorič je podal referat, na podlagi katerega se je končno sprejela resolucija. Predsednik gremija Weichsel je govoril za njim in je protestiral proti podžavljenju Južne železnice v teh časih, nakar je dvorni svetnik dr. Marn iz Ljubljane s svoje strani obljubil storiti vse za trgovce in obrtnike. Govoril je tudi iz Celja došli kandidat pridobitnih slojev Ivan Rebek, ki je bil navdušeno pozdravljen. Končno se je sprejela nastopna resolucija:

1. Gospodarski krogi mariborske oblasti energično protestirajo proti dejstvu, da se rešujejo najvažnejši gospodarskopolični problemi, kakor pogodbe z Italijo in konvencije z Avstrijo, pri katerih gre za gospodarski obstoj in razvoj Slovenije, v brezparlamentarni dobi brez pritegnitve zainteresiranih gospodarskih korporacij.

2. Vprašanje preureditve Južne že-

Poznal sem strastnega strankarskega učitelja (prav za prav več kot enega), ki je kadil kot Turk. Šetajoč z gorečo cigaro po ulicah je gledal kot mačka na levo in desno, ne bi li ujel kakšnega siromašnega grešnika, ki bi kadil. V odmorih je letal na stranišča za nami. Kadar je imel nadzorstvo na hodnikih in na dvorišču, na svojo cigaro ni pozabil. Pridiga, vpitje, šikanе, karcer, celo izključenje pa je sledilo zaletenemu nesrečnežu. Izmed vseh gospodov je nad tem siromakom divjala »vzgleđna divja mačka«. Najlepše, da je hotela veljati kot najboljša pedagoginja na zavodu. Doma je osmradila vse sobe s tobakom, a šina je pretepla nekoč do krvi, ker je kadil. Siromak je umrl vsled lastne nedoslednosti in nerednosti. O mrtvih sicer velja: nil nisi bene — vendar moram povedati, da je imel v svojem katalogu pri imenu vsakega učenca točno napisano ali je klerikalen ali svobodomiseln. Da, celo za mišljenje starišev je točno vedel. Mnogo je dal tudi na to, če so stariši bogati ali revni!

Poznam vzgojitelja, iz čegar ust je smrdelo po cigarah kot iz smrdljive jame. Vsiljiv je bil ter se vam je pri govoru ustavil šele ped daleč od vas. Če mu niste gledali v oči je bil razžaljen. Naši so se tovariši, ki niso mogli pre-

leznice je za nas eminentne važnosti, ker je od tega vprašanja odvisen uspeh trgovine v Sloveniji. Z ozirom na današnji finančno situacijo smatramo sedanji čas za neugoden za prevzete Južne železnice v državni najem, ker bi to prevzete pomenilo za našo državo znatna finančna bremena. Protestiramo tudi proti predlagani novi delitvi parka Južne železnice, ker bi se vsled tega pri nas prometna situacija poslabšala. Smatramo, da je najbolje, da ostane uprava Južne železnice še nadalje v zasebnih rokah. Protestiramo tudi proti temu, da se dovoljujejo inozemstvu olajšave tarif v tranzitnem prometu v Sloveniji.

3. Protestiramo proti temu, da so se izdali zakoni o socialnem zavarovanju in uredili nevarnostni razredi brez zaslišanja gospodarskih krogov in zahtevamo, da se ta zakon takoj po zopetnem sklicanju skupščine revidira. Protestiramo dalje proti uvedbi neugodnega zavarovanja za trgovce in obrtnike in proti uklinjenju samostojne bolniške blagajne.

4. Protestiramo proti malenkostnemu šikaniranju trgovcev pri označbi cen in zahtevamo, da se ta zakon enako izvaja v vseh delih države.

5. Predlagamo, da se, kar se tiče združništva, urede davčne olajšave tako, da bodo favorizirane zadrage po njih važnosti, protestiramo pa proti oproščenju davkov vseh zadrug.

6. Z ozirom na nastalo pomanjkanje gotovine predlagamo, da se favorizira brezdenarni obračun in da se uvede glede plačevanja davkov in carine čekovni promet. Zahtevamo nadalje, da se izplača pri kolkovanju kronske novčane zadržana denarna vsota, ki znaša v Sloveniji 143 milijonov kron.

Na predlog trgovca Toneja se je sprejela še ena resolucija, ki protestira proti samolastnemu nastopanju mariborske policije pri tolmačenju zakonov in naredb.

Politične vesti.

Naša vas, tako je nazval slovenski pisatelj Anton Novačan zbirko svojih lepih povesti iz domačega, slovenskega življenja na vasi. »Naša vas« je bilo Novačanovo glasilo, ki ga je oblast svoj čas ustavila. Sedaj je narodnoradikalna stranka v Sloveniji ukrala Novačanu to ime ter izdaja pod tem naslovom v Mariboru svoj strankarski tednik. Je to povsem naravno in logično, ako je konfirani komunistični bivši poslanec Koren mogel postati prekonoči državotvorni svobodni narodnoradikalni kandidat, zakaj bi »Naša vas«, sicer ustavljena in prepovedana ne služila idealom in morali srbske radikalne stranke, kakor se pojavlja med nami Slovenci.

Odpor proti nasilstvom radikalcev. Glavnemu odboru demokratske stranke prihajajo od vseh strani priporočbe radi terorja, ki ga izvršujejo policijske oblasti nad prvaki demokratske stranke. V notranjosti Srbije je prišlo celo do spopadov med prebivalstvom in policijo. Poslanec Sović, član glavnega odbora demokratske stranke

mašati njegove smrdljive bližine ter so obračali obraz stran pri spraševanju — brez oziroma na zamero. Nekateri so vendar v svojo silo energije prenašali sovražen nam smrad. Ali iz strahu ali iz hinvščine? Ne vem. Vzgojitelj »filozof« je divjal nad takozv. predzreži, a vzrok našega sovraštva ni »iztuhtal.« — Čudno se mi zdi, da so nekateri tovariši, ravnoisti, ki so se najbolj buniili zaradi tobakovnega smrada, danes strastni kadilci — in so svojemu vzgojitelju med drugim slični, tako po lastnosti kakor po poklicu. Naučili se torej niso ničesar! Tako žalibog nastaja »tradicija«. Mnogokrat nezavedno.

Vse to je znak, da si nekateri vzgojitelji miso v svesti, da ni končana njihova vzgoja s samim predavanjem, s samim govorjenjem, s točnim izpolnjevanjem predpisov in tradicionalnih navad družbe — ampak, da njihova dolžnost začne pri lastni osebi t. j. z njihovega vzgledom!

Kaj je torej predvsem potrebno pri vzgoji soljudi? Potrebna je temeljita osebna vzgoja vzgojiteljev — tako starišev kot učiteljev. Potom njih bomo še prišli do pametne vzgoje društev, naroda in družbe.

je šel na dvor h kralju in ga prosil pomoči. Opozicijske stranke bodo izdale skupen manifest, ki bi pozval narod, naj se ne straši radikalnih nasilij.

Na konferenci paritetne komisije v Nišu so se naši in bolgarski delegati sporazumeli v naslednjih vprašanjih: Naše granične straže se pomnože in ojačajo ter morejo prestopiti bolgarsko ozemlje, če bo treba. Jugoslovanskim lastnikom, ki imajo posestva na bolgarskem ozemlju, se dovoli na tem ozemlju svobodno kretanje. V neprehodnih obmejnih krajih se morajo jugoslovanski državljani posluževati potov na bolgarskem ozemlju. Ob zaključku seje 3. tm. je prešla naša delegacija brzojavko o novem napadu bolgarskih komitašev pri Štipu. V borbi je bilo ubitih osem vojakov in dva policijska uradnika.

Sušak izpraznjen. Dne 3. t. m. je vkorakala naša vojska zmagonosno v Sušak, ki je štiri leta prenašal muke italijanske okupacije. Italijanska posadka je zapustila mesto tiho in povešenih glav. Prebivalstvo je okrasilo mesto z jugoslovanskimi zastavami ter bilo v prazničnih oblekah. Na križpotu pri sv. Ani je bil zbran občinski svet mesta Sušaka z županom Cukarom na čelu in člani naše reparacijske komisije. Točno ob pol desetih je prikorakala naša vojska v bojni opremi. Med zvoki sokolskih fanfar sta pristopili dve belo oblečeni deklici ena iz Reke, druga iz Sušaka pred brigadirja in mu ponudile kruha in soli, narod pa je obsipal vojake s cvetjem in jim pripenjal šopke. Med prepevanjem narodnih pesmi se je premikal spreved proti Trsatu, kjer je imel župnik dr. Rački navdušen govor. Ob enajstih se je vršila slavnostna seja občinskega sveta, ki je odposlal brzojavni pozdrav kralju in kraljici.

Minister Stojadinović v Mariboru. Iz Beograda je prišel 3. tm. na volilno agitacijo finančni minister dr. Stojadinović in z njim namestnik Hribar. Imela sta vsak svoj salonski voz. Dr. Pfeifer in dr. Grasselli sta cel dan sklepala volilne pogodbe. Dr. Pfeifer je ponudil predsedniku obrtnega društva Franu Novaku 100.000 kron in obljubila sta z dr. Grasselijem zastaviti ves upliv, da se izplača deficit obrtne razstave v znesku okoli 400.000 kron. Obrtniki so ponudbo odklonili. Zvečer se je vršila v hotelu Meran slavnostna večerja.

Radičeva seljačka republika je poslala v našo mariborsko volilno okrožje 150 svojih agitatorjev, ki oznanjajo evangelij zmede iz zemlje tam izza Sotle. Upamo, da naš narod ne bo nasledil Radiču. V ormoškem okraju je prišlo do ostrejšega nastopa med temi hrvatskimi Radičevimi emisarji in slovensko republikansko stranko dr. Novačana. Radičevci so jo morali odkuriti domov na Hrvatsko.

Pašič pride v Ljubljano. Kakor poroča ljubljanski radikalni dnevnik, pride ministrski predsednik Pašič 10. tm. v Ljubljano, kjer bo govoril na zborovanju narodne radikalne stranke. Z njim pride več drugih ministrov.

Mussolini in italijanska zunanja politika. Na seji italijanskega ministrskega sveta je imel Mussolini dolg govor, v katerem je izvajal med drugim, da je Anglija glede ruhrskega vprašanja zavzela dobrohotno neodbravanje, Italija pa je solidarna s Francijo ter poslala v Poruhrje svoje tehnične izvedence. Želeli je, da bi se ta vojna čimprej končala. Italija bo še nadalje prijateljica Francije, vendar namerava voditi avtonomno zunanjo politiko. Glede opatijskih pogajanj je izjavil Mussolini, da je jugoslovanska vlada na prošnjo italijanske zamenila admiralca Prico z dr. Rybašem, ugotovil je, da kaže jugoslovanska vlada dobro voljo za lojalno olajšanje pogajanj z Italijo. Dela za upravno in tehnično reorganizacijo Južne železnice povoljno napredujejo. Med trgovinskimi pogodbami zavzema najvažnejše mesto pogodba z državo SHS. Obe državi naj bi na gospodarskem polju dosegli popolni sporazum, ker more njuna medsebojna izmenjava blaga postati izredno živahna.

Angorska skupščina je odklonila zavezniške predloge. Kakor se poroča so ekstremistični elementi v angorski skupščini prevladali. Parlament je namreč z veliko večino odklonil predlog Kemal-paše in izmet-paše, da se vzamejo zavezniški mirovni predlogi za bazo nadaljnjih pogajanj. Skupščina je

naročila vladi, naj izdela in predloži antantni nove mirovne predloge, ki zahtevajo Mosul in Karagač brezpogojno za Turčijo in odklanjajo predlagani režim za morske ožine.

Celovski konzul odpoklican. Jugoslovanski konzul Rašič je odpoklican iz Celovca in na njegovo mesto pride Jovan Protič. Vzrok te spremembe je, ker je konzul Rašič v sporu s poslanikom Popovičem in je energično zastopal interese koroških Slovencev. Pri Slovencih na Koroškem je bil zelo priljubljen in je njegov odpoklic povzročil precejšnje razburjenje.

JDS.

Volilni shod JDS na Vranskem. Včeraj v nedeljo 4. marca je imel g. Rebek krasno obiskan shod na Vranskem v prostorih g. Košenine, že preje se je udeležil občnega zbora obrtnega društva. Burno pozdravljen je v nad 1 in pol uro trajajočem govoru podal svoj gospodarski program, za katerega je žel splošno odobravanje. Zborovanju so prisostvovali tudi pristaši drugih strank.

V Šoštanju se je vršil v nedeljo dobro obiskan volilni shod kandidata Gumzeja in prof. Mravljaka.

Celiske novice.

Pogreb gosp. Edvarda Rudolfa, vodje Zvezne tiskarne, v nedeljo popoldne je pokazal, kako priljubljen je bil v vseh narodnih krogih umrli. Pogreba se je udeležilo celjsko sokolsko društvo in celjsko pevsko društvo z zastavo. Pri hiši žalosti in na pokopališču so peli pevci pevskega društva v srce segajoče žalostinke. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajnega br. dr. Milko Hrašovec. V vznešenih besedah je omenil njegove vrline, zlasti, kako je ljubil večno lepo slovensko pesem; V imenu tiskarjev pa poverjenik »Savza grafičskih radnika Jugoslavije« v Celju g. Josip Ratajc. Žal, da je časten spreved motil naliv, ki je trajal ves popoldan. Spavaj v miru anima candida!

Mestno gledališče v Celju. V soboto, dne 3. tm. so igrali igralci »Dramatičnega društva« v Celju Schönherjevo tridejanko »Otroška tragedija«. Igra je bila, kot smo pri naših priljubljenih igralcih že navajeni, izborna predstavljena. Vse tri osebe (g. Pfeifer, gđc. Vrbachova in g. Drenik), ki so nastopile v igri, so igrali neprisljano, prav otroško. Režija je bila brezhibna, Na sceneriji smo opazili par novosti, istotako v razsvetljavi, kar je, kot čujemo, prostovoljno domače delo in zasluži za to dvojno pohvalo. V zadnjem dejanju je bila razsvetljava v začetku premočna, motil je v lepi gozdni pokrajini lesen zapah, ki je ostal na odru iz drugega dejanja, kjer je služil kot vrata iz podstrešja v pritličje. Občinstvo je gledališče napolnilo do zadnjega kotička ter po vsakem dejanju klicalo naše požrtvovalne igralce pred zagrnjalo. Kljub temu, da je bil vstop mladini pod 18 leti prepovedan, je bilo po stojščih mnogo take mladine, ki je več lepih, tragičnih mest s smehom pokvarila.

Mestno gledališče v Celju je gostovalo v nedeljo 4. tm. v gledališču v Ptuj u igro »Sedemnajstletnik«. Gledališče je bilo razprodano. Ptuisko Dramatično društvo je naše člane sprejelo z vso slovensko prisrčnostjo.

Na občnem zboru podružnice Jugoslov. Matice v Celju, ki se je vršil ob pičem obisku dne 2. marca t. l., je uvodoma predaval njen predsednik, gimn. ravnatelj Anton Jeršino- vič o organizaciji in smernicah delovanja J. M. v obče. Naglašal je zlasti, da zasleduje J. M. pri svojem delu dva vzvišena cilja: Skrbeti z vsemi močmi za notranjo ureditev naše države, na drugi strani pa vzbujati zanimanje za naš narod v tujini in skrbeti za njegovo kulturno in gospodarsko povzdigo. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da ima podružnica v Celju 290 članov, kar je za narodno Celje vsekakor premajhno število. Pokrajinskemu odboru v Ljubljani je poslala podružnica v minulem poslovnem letu 5000 Din podpore. Pri volitvah je bil zopet izvoljen predsednikom ravnatelj Jeršino- vič, podpredsednikom dr. Orožen. Pri slučajnostih se je sklenilo, prirediti dne 3. junija t. l. veliko narodno veselico z izvirnim vzporedom.

Za izvršitev in organizacijo te prireditve je bil izvoljen širši veselični odbor iz vseh slojev in stanov.

Odlikovanje zaslužnega sokolskega delavca. V petek, dne 2. t. m. zvečer je izročila deputacija sokolskega društva v Celju br. Joži Smrtniku, ravnatelju pivovarne na Laškem, častno diplomu v priznanje njegovih velikih zaslug za sokolstvo v Celju in okolici. Celjsko sokolsko društvo je namreč imenovalo brata Smrtnika na zadnjem občnem zboru svojim dobrotvornim članom. V slavljenčevi pisarni na Laškem, ki je bila prav okusno okrašena, zbrala se je pestra sokolska družina. Posebno častno je bila zastopana inteligenca iz Laškega. Starosta sokolskega društva v Celju br. dr. Milko Hrašovec je kratko očrtal delovanje slavljenca na sokolskem polju v Celju in okolici ter v naši domovini sploh ter mu v imenu celjskega društva izročil častno diplomu. Br. Smrtnik se je zahvalil za pozornost v daljšem govoru, orisal zanimivo zgodovino svojega sokolskega življenja ter obljubil, da bo tudi v bodoče postavil vse svoje sile Sokolstvu. Vrstile so se nato še razne zdravice, ki so slavile slavljenca kot vzornega sokolskega delavca. Po pozdravu je združila prijetna sokolska zabava vse navzoče. Diploma, ki je prav okusno izdelana, je delo sokolskega delavca g. Matije Benčana iz Celja.

Umrli je 4. marca v celjski javni bolnici g. Vinko Žurman, dimnikarski mojster v Celju. N. v m. p.!

»S. K. Celje«. Redna odborova seja se vrši v sredo, dne 7. t. m. ob 19. uri v hotelu »Balkan«. Vsled važnosti udeležba obvezna. Tajnik I.

Trgovsko bolniško in podporno društvo, poslovalnica Celje. Da se olajša poslovanje članov z društvom, se je ustanovila v Celju poslovalnica Trgovskega in bolniškega podpornega društva pri Gremiju trgovcev v Celju, Savinjsko nabrežje št. 3 (poslopje carinarne), kamor je prijaviti vse slučaje obolenja in kjer se dobijo tudi nakazila za brezplačno zdravljenje. Vse stare obračune, zahteve bolezni, kakor tudi prijave in odjave novih članov je obračunati kakor dosedaj direktno za društveno centralo v Ljubljani. Tiskovine za prijave itd. se dobijo pri Celjski poslovalnici po predpisani ceni. Društvo od sedaj naprej ne bode povračevalo stroške za zdravnike in zdravila, temveč se je vedno obračati na poslovalnico za tozadevna brezplačna nakazila.

Kovaški mojstri so imeli v nedeljo, dne 4. tm. zborovanje, na katerem je bilo 46 mojstrov navzočih. Zborovanje je sklicalo obrtno združeno nadzorstvo v Celju. Sklenilo se je ustanoviti zadrugo kovaških mojstrov za politične okraje Celje, Brežice in Konjice ter za sodne okraje Rogatec, Šoštanj in Slovenjgradec. Zborovalci so protestirali proti taksi na vozila in osemurnem delavniku. Ob zaključku zborovanja so se zahvalili g. obrtnozadružnemu komisarju Založniku za njegov trud ter ga prosili še za nadaljno sodelovanje.

Francoski krožek v Celju je priredil v soboto, dne 3. tm. prvi družabni večer, ki je bil prav dobro obiskan. V mali dvorani Narodnega doma se je razvil ob marljivem sviranju godbenega kvarteta pod vodstvom gosp. ravnatelja Serajnika prav prisrčni in prijateljski sestanek vseh celjskih ljubiteljev francoskega jezika. V pozdravnem govoru je predsednik krožka g. župan dr. Hrašovec povdarjal veliko važnost gojitve tujih jezikov, zlasti od strani mladine. G. profesor Napotnik je v daljšem francoskem govoru navduševal za smotreno delo v krožku. Sledele so razne deklamacije in predavanje g. vseučiliškega profesorja Meruilla iz Ljubljane s skioptičnimi slikami. Večer je potekel zelo animirano.

Odborova seja Sokolskega društva v Celju se vrši v sredo, 7. marca ob 8. uri zvečer v društveni zborovalnici.

Strokovno predavanje »Trgovskega društva v Celju«. V torek 6. tm. ob 20. uri in četrti predava g. nadkomisar Ivo Šubic o temeljnih pravicah državljanov po »Vidovdanskim ustavi«. Za vsakega našega državljana, osobito pa za naše pridobitne kroge je snov tega predavanja največje važnosti. Vstop je vsake- mu prost.

Aretilan je bil Anton Ovčar, hlapec pri Franu Caterju v Šmarjeti, ker je po- neveril raznega blaga za približno 4000 kron.

Dijaški kuhinji je darovala K 200

rodna Lešničar. mesto venca na grob dragemu prijatelju Edvardu Rudolfu.

Celjsko pevsko društvo. Redna pev-ska vaja se vrši v sredo dne 7. tm. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma.

Kino Gaberje. Pondeljek 5., torek 6. in sredo 7. marca »Indijanka«, drama v 6. dejanjih.

Narodno gospodarstvo.

Deputacija celjskih trgovcev pri finančnem ministru Stojadinoviču. Glasom sklepa odbora Gremija trgovcev Celje, je deputacija, obstoječa iz gg. Stermecki, Lukas in Vrtovec, predložila v Mariboru navzočemu ministru Dr. Stojadinoviču sledeče težnje trgovcev:

I. V Sloveniji je postalo v zadnjem času tako občutno pomankanje denarja, ker so vsi denarni zavodi brez gotovine, da je resno ogrožen obstoj naše znane, stare in solidne trgovine. Da se temu vsaj v mali meri odpomore, prosimo g. ministra, da naredite, da se denar, ki se vplačuje v slovenskih carinarnah ostane oziroma naloži v Sloveniji, odnosno iz celjske carinarne v Celju, sicer pa naj bi se našel nekak način plačevanja carine, ki ne bi brezplodno zadrževal toliko gotovine.

II. Naše trgovstvo ima svoje trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani, katero bi se imelo glasom zakona centralirati. Ker se je našel modus, da je ostalo samostojno društvo »Merkur« v Zagrebu, naj se tudi nam pusti to našo organizacijo, ki je delovala vedno v najlepšo korist svojih članov in pri tem tudi z najmanjšimi upravnimi stroški.

III. Potom zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo smo poslali na g. ministra za socijalno politiko dopis, v katerem smo predlagali spremembo Pravilnika k protidraginskemu zakonu. Naša glavna in upravičena zahteva je, da se pri zaračunavanju dovoljenega trgovskega čistega dobička upošteva zopetna nabavna cena blaga, kar je s trgovskega stališča sicer samo ob sebi umevno, vendar pa nam zakon, odnosno Pravilnik tega ne dovoljuje in se naši trgovci obsojajo na denarne kazni in zapor, kakor hudo delci, ako se drže tega edino pravilnega trgovskega stališča. Prosim g. ministra tudi, da se pri prihodnjem zasjedavanju Narodne skupščine zavzame za to, da se ta zakon sploh ukine, ker je tak zakon pri današnji preobilici blaga popolnoma neumestni in povzroča samo hudo kri, praktičnega uspeha pa ne doseže. Ne naredbe, ampak samo prista konkurenca more znižati cene blagu.

IV. Pri tej priliki si dovoljujemo opozoriti na nevzdržni položaj javnih nameščencev, ki s svojimi današnjimi plačami nikakor ne morejo stanu primerno živeti. Tudi v interesu trgovstva je, da se njihov položaj zboljša ter stem tudi dvigne njih kupna sila. Uprava more biti dobra samo, ako bodejo nameščenci bolje plačani, ker bodejo drugače doživeli, da bodejo ravno najboljše moči zapustile svoja mesta. Mi trgovci bodeimo pozdravili vsak korak, ki se bode ukrenil, da se tej njihovi pravični zahtevi ugodí. Minister je pripomnil, da so mu te zahteve tudi z drugih strani znane in da jih bode z vsemi močmi podpiral. O zakonu proti draginji se je izrazil, da je izrazito protigospodarski in da je že poslednji čas, da se sploh ukine. Minister se je dalj časa razgovarjal z deputacijo in se zelo zanimal za celjske razmere.

Poravnava naših terjatev do Nemške Avstrije. V petek 2. marca se je ponovno vršil pri Trgovsko-obrtni zbornici v Ljubljani sestanek zastopnikov raznih slovenskih Gospodarskih korporacij radi izravnave medsebojnih terjatev med našo državo in Nemško Avstrijo. Na sestanku sta poročala zbornični tajnik dr. Windischer in dr. M. Brezigar, ki je bil pri pogajanjih z Avstriji kot vladni ekspert navzoč, iz teh poročil je bilo razvidno, da je bila pogodba z Avstrijo razun vprašanja takozvanih starokronskih terjatev dovršena. Glede tega vprašanja, so si pridržali Avstriji 15 dnevni rok za premislek, češ, da jim je celo izplačilo 32 jugokron za 100 starih kron previsoko! Ako bi Avstrija izjavila, da je s tem izplačilom zadovoljna, še naša država ni vezana, temveč mora celo pogodbo potrditi naša

narodna skupščina. Naloga naših bodočih poslancev bode torej, da bodo v parlamentu na vso moč branili interes naših denarnih zavodov in privatnikov. Da bi se večini našim zavodom in zasebnikom, ki imajo še v Avstriji svoj stari denar, izplačala samo 32% v jugokronah, to je nemogoča stvar. Prizadete slovenske gospodarske korporacije akcijo za ugodno rešitev te zadeve nadaljujejo. Kakor čujemo, bodo vsi prizadeti krogi poslali Ministarstvu Pravde, ki je največ krivo določene neugodne relacije, ostre proteste.

Tržne cene v Celju so bile 1. tm. v dinarjih: Govedina: I. 17, II. 15; na trgu I. 15, II. 13, vampi in pljuča 7, jetra in ledice 12, loj 16. Teletina: I. 18,50, II. 17,50, jetra 17,50 pljuča 9, Svinjina: prašičje meso I. 30, II. 27,50, slanina I. 39, II. 37, mast 40—42, prekajeno meso I. 37,50, II. 35, jeziki 35, Klobase: krakovske 40, debrecinske 40, hrenovke 30, sveže kranjske 40, salami 110, Perutnina: kokoši in petelin 30, purani 100, gos 100, Mleko 3,50; surovo maslo 50; čajno 65; bohinijski sir 50,60; jajce 1,25. Pi-jajče: staro vino 12, novo 9—10, pivo 6, žganje 28. Kruh: beli 7,50, črni 6,50. Špecerijsko blago: Kava Portoriko 65, Santos 48—52, Rio 44, pražena I. 78, II. 68, III. 52, sladkor v kristalu 22, v kockah 24, riž I. 14, II. 9, namizno olje 32—34, sol 3,50, pšenični škrob 24, testenine 15—20, milo 20—22, Mlevski izdelki: moka št. 00 7,70, št. 0 7,60, št. 2 7,20, št. 4 6,60, ržena moka 5,80, kaša 6,75, ješprenj 5,25, koruzna moka 4,25, koruzni zдроб 5,25, ajdova moka 7,25, Kurivo: premož črni 42, ružavi 24, trda drva 125, mehka 100, Krma: sladko seno 225, kislo 175, slama 125, Krompir 6—8.

BORZA 5. MARCA 1923.

Na današnji predborzi je notiral Din v Curihu 5,80, radi tega je zaznamovati tudi na današnji Zagrebški borzi znaten padec vsch tujih plačilnih sredstev. Oficielni borzni kurzi so sledeči: Wien 12,65—13, Berlin 38,5—40,5, Budapest 3,05—3,15, Milano 430—445, London 426—430, New York 88—88½, Pariz 535—550, Praga 263—272, Curih 16,80—17,15.

Dopisi.

Mozirje. tukajšnja ženska podružnica C. M. D., ki se je med vojno komaj vzdržati mogla, je pod požrtvovalno načelnico, gospo Ano dr. Goričarjevo in odborom pričela z novo vneto svoje staro delovanje. Blagajničarka gđ. Mica Lajkova je poslala za pretekli dve leti vso članarino 422 Din. Marljive odbojnice pa so priredile 25. II. 1923 pri »Iliriji« izredno otroško predstavo. Udeležba je bila povsem razveseljena, v medaktih so pa mozirski gospodje preskrbeli ubrano godbo. Trud naših učiteljc gđ. Ljube Ločnik in Anice Piano ter g. Fr. Vajda ni bil zaman! K vstopninam so priložili prijatelji mladine in družbe izdaten »obolus«. Vsled tega moramo nakazati CMD za dr. Tavčarjev sklad 350 Din in tuk. šolski knjižnici 275 Din. Kratko naj omenimo nekaj točk vsporeda: Duet med pekomo in kuharico — Milan Pevec in Zalka Mrevljeto — bil je kabineten komad iz za-davnih trianonskih časov. Ganljiv je bil tudi mali begunček Mrevlje in junašek Podkubovšček, kakor oba deklamatorja — Zorica in Mirko — v pristnih narodnih nošah. Igrokaz »Čista vest« bi se smel uprizoriti tudi na večjem dramskem odru. Pesni, posebno 4. in 6. točka kipele so mladim grlicam — v ospredju Atenčica Prislanova in Angelica Francetova — tako iz polne duše, kakor solnčni pozdrav mladega jutra. Zaključili so veličastni zvoki »Bože pravde« predstavo, narodne dame pa so pogostile mladež s kolači in pecivom, ki so ga darovale tukajšnje gospodinjice. Iskrena hvala tem in vsem! Ž. E. M.

Dnevna kronika.

Parmova proslava v Mariboru se je vršila 3. tm. kar najsijajnejše. Narodno gledališče je uprizorilo Parmovo opero »Urh, grof celjski.« Gledališče je bilo že več dni preje razprodano. Zastopniki raznih korporacij in kulturnih društev so stali v polkrogu z vencí na odru. Imenom pokrajinske uprave je častil slavljencu vladni svetnik dr. Vidic iz Ljubljane, ki mu je izročil odlikovanje

sv. Save. Mariborski denarni zavodi so mu po inicijativi podružnice Hrvatske štedionice izročili hranilno knjižico z 82.000 kronami. V krasnih in toplih besedah se je slavljenc ginjen do solz zahvalil vsem.

Jubilej Viktorja Parme. Mariborsko narodno gledališče je proslavilo 3. tm. 65 letnico rojstva in 40 letnico skladateljstva slovanskega komponista Viktorja Parme. Parma je bil sin nadkomisarja v Trstu in se je rodil 20. februarja 1858. Svojo mladost je preživel v Benetkah in Trstu. Gimnazijo je posekal v Zadru, Novem mestu in zadnji dve leti v Tridentu. Kot koncertni praktikant po dokončanih juri-dičnih študijah šel v politično — pravno službo v Ljubljani. Služboval je v raz-nih krajih Slovenije. Ker se je med svetovno vojno izrazil, da Slovani ne bodo nikoli premagani, so ga aretirali in po 34 letnem službovanju vpokojili. Krivica, ki so jo mu povzročili fanatični Nemci še danes ni popravljena. Komponiral je dolgo vrsto veselih skladb. Od oper omenimo »Urh, grof celjski.« »Ksenija«, dramatično roman-co, »Stara pesem«, opereti, »Caričine amakonke« in »Nečak«. Za vse veliko delo je žel nekaj moralnega priznanja, gmotnega uspeha pa niti ne omenjam.

Vstoličenje patrijarha. Ob priliki proslave Kumanovske bitke bi se imelo vršiti slavnostno vstoličenje poglavarja srbske — pravoslavne cerkve, radi raznih zaprek je bilo slavlje preloženo in se vrši letos na Vidov dan v Peči. Kralj bo po obredih izročil patrijarhu Dimitriju slavnostni ukaz, v katerem bo navajal velike zasluge pravoslavne cerkve za ustanovitev naše države in nacionalno delo in požrtvovalnost pravoslavnega svečeništva, ki je 500 let budilo narodno zavest v srbskem narodu. V znak priznanj bo izročil kralj patrijarhu poseben red sv. Trojice, okrašen z nacionalnimi ornamentí. Patrijarh bo nosil red samo o velikih narodnih svečanostih.

Grčija uvedla gregorijanski koledar. Na Grškem je stopil 2. tm. v veljavo gregorijanski koledar. Dosedaj je veljal v Grčiji pravoslavni koledar.

Velik vihar na morju. Na Atlantskem Oceanu je divjal katastrofalni ciklon, ki je potopil več francoskih parnikov in dve angleški ladji. Vihar je bil tako silen, da že par dni ni mogla pristati nobena ladjaniti v Plymouthu, niti v Southamptonu. Hitrost viharja je znašala 200 km na uro.

Skrivec atentata na Rathenaua aretiran. V Stockholmu so aretirali nekega nemškega akademika Behra, ki je priznal, da je bil član organizacije »Consul«, ki je izvršila atentat na ministra dr. Rathenaua.

Lastnik se išče. V železniškem vozu na progi Pragersko - Slovenska Bistrica so našli leta 1921 novo, rujavo, usnjato torbico za spise, v kateri je bilo tudi par glace-rokavic. Kdor bi vedel za lastnika, naj prijavi to ljubljanski policijski direkciji.

Umrli je 2. tm. na gradiču Kamnu v Kandiji pri Novem mestu soproga bivšega kranjskega glavarja Frana Šukljeta, gospa Roza Šukljeto. Po 50-letnem srečnem zakonu je dosegla skoraj 75 let.

Mareziganski proces končan. Dne 15. maja 1921 so se zbrali v Marezigah volilci pred šolo. Kmalu na to je prišlo 11 fašistov iz Kopra ter začeli razgrajati po vasi in pretiti Slovence. Volilci so ostali čisto mirni. Naenkrat pa so vrgli fašisti bombo v bližini cerkve, ki se je razpočila z močnim pokom. Ker se zato niso prebivalci nič zmenili, so legli fašisti za zid vaše luže na tla ter začeli streljati na volilce iz revolverjev. Ženske so prestrašene zbežale, moške in mladeniči so se pa začeli braniti s kamenjem. Fašisti so pustili na mestu tri mrtve in enega ranjenega. Drugi dan so zopet napravili pohod in pri tem ubili enega Slovence. Vojaštvo je šele napravilo konec izgredom. Sodišče je obsodilo 8 obtožencev na večletno ječo, 18 oseb je bilo oproščenih.

Poskušeni samomor. Pred par dnevi so pripeljali v brezupnem stanju v tržaško mestno bolnišnico uradnika Karla Mikuličiča, ki si je v uradih paroplovne družbe »Libera Triestina« pognal kroglo iz revolverja v desno sence.

Nov dnevnik bodo začeli izdajati mariborski Nemci, ker se jim zdi »Marburger Zeitung« premalo nacionalistična.

Tatovi likerjev. V noči od srede na četrtek se udri neznaní zlikovci v skladišče likerjev Tržaške trvdke Mazzucchelli, ter odnesli več steklenic v vrednosti 7.000 lir.

Konec ledene dobe. Neki ameri-kanski meteorolog trdi, da se približujemo koncu ledene dobe. Letošnja blaga zima, kateri bodo sledile še milejše, je siguren znak te revolucije v prirodi. Ako se to uresniči in če je res, da klima upliva na temperament bodo doživeli naši zanamci zanimive spremembe.

Križa slonizma. »Univers israe-lite« piše, da je nastopila v Palestini težka finančna in ekonomska kriza, ker odbor za obnovo Palestine nima denarja. Na zadnjem sionističnem kongresu v Karlovih Varih je bilo odrejeno, da se pošlje mesečno v Palestino 40 tisoč angleških funtov. V šestih mesecih pa se je poslalo samo polovico te svote. 3000 nezaposlenih delavcev ne more dobivati podpore, polja niso posejana in v nekaterih krajih preti že lakota. Revnim naseljencem je zabranjeno naseljevanje, ker jih sionistična vlada ne more podpirati. Ako se kmalu ne najdejo sredstva za akcijski odbor, bo nastala v Palestini pravcata katastrofa.

Velikanska tatvina v vlaku. Neki pariški banki je bilo nedavno ukradenih 70 kilogramov ruskih zlatov, katere je poslala neka carigradska banka z orientekspresom v Pariz. Zanimivo je, da so dospеле vreče v Pariz plom-birane, a v njih se je nahajal premog. Pariški detektivi so ugotovili, da je premog italijanski in kupljen v Veneciji. Tatu so zalotili v nekem Mariusu Algerie, katerega je izročila danska policija francoski.

Rad akademskog kluba »Janušić«. J. A. K. »Janušić«. U izgradnji svoje organizacije prošlih je dana organizirao dvije nove svoje podružnice. Jedna je podružnica osnovana u Karlovcu. Odmah se je upisalo 50 članova. Predsjednikom izabran je Žika Filipović, a tajnikom Nevenka Trbuhović. Ova podružnica specijalnu će brigu posvetiti prosvjeti našega naroda na selu. Ona će se baviti predavanjima, a ujedno će otvoriti i nekoliko tečajeva. Druga je podružnica osnovana među studentima na univerzi u Frankfurtu na Maini. Predsjednikom je izabran Ivo Bajželj, stud. med., podpredsjednica Zorka Kostić, a tajnikom Mijo Mirković i Vinko Esih, dok je blagajnik Vladimir Čičanović. Ova podružnica moći će da daje svim našim studentima točne informacije o studiju u inozemstvu, specijelno u Njemačkoj. U Frankfurtu je član kluba Dr. Dragić, M. Joksimović držao predavanje o jugoslovenskom dijaštvu u inozemstvu, gdje je iznesao sve prednosti, koje naše studentstvo može, da dobije sa studijem u Njemačkoj. Kad je toliko naših ljudi za vrijeme rata žrtvovalo svoje živote, i studentska omladina treba, da nekoliko sati dnevno žrtvuje za svoju izgradnju, da tako sačuvamo radne energije našem narodu, sebi i čovječanstvu. Klub je prošloga mjeseca ponovno sakupio i poslao u inozemstvu našem narodu u okupiranim krajevima 987 novina: »Novosti«, »Hrvata«, »Riječi«, »Jutranjeg Listas«, »Pokreta«, »Slobudne Tribune«, »Obzora« i ostalih. Ovu djelatnost slanja novina vrši se iz Zagreba i sa Sušaka. Narodna čitaonica i knjižnica u Korniču javlja, lijep napredak. Knjižnica broji 320 knjiga, od toga 145 zabavnih. U mjesecu decembru posudjeno je 28 svezaka, a vraćeno 9. Klub je kroz čitavo vrijeme držao redovito sastanke, na kojima je vodio točnog računa o svim našim narodnim potrebama.

Utopljenec. V četrtek je prala Angela Rajšek v Ljubljani ob Grubarjevem kanalu in opazila, da je voda nesla polgolo odraslo človeško truplo. Ali je bilo truplo moškega ali ženskega spola, ni mogla ugotoviti.

Elektrifikacija na Češkoslovaškem. Češkoslovaško prometno ministristvo bo pričelo z elektrifikacijo prometa in sicer na progi Praga — Pízen. Da odstrani veličanske množice dima, bodo uvedli za prvo silo na praških kolodvorih električne lokomotive za premikanje.

Mlada gospodična išče mesta
praktikantije
v kaki pisarni — brezplačno. Naslov v
1 upravnistvu.

POSODILNICA V CELJU

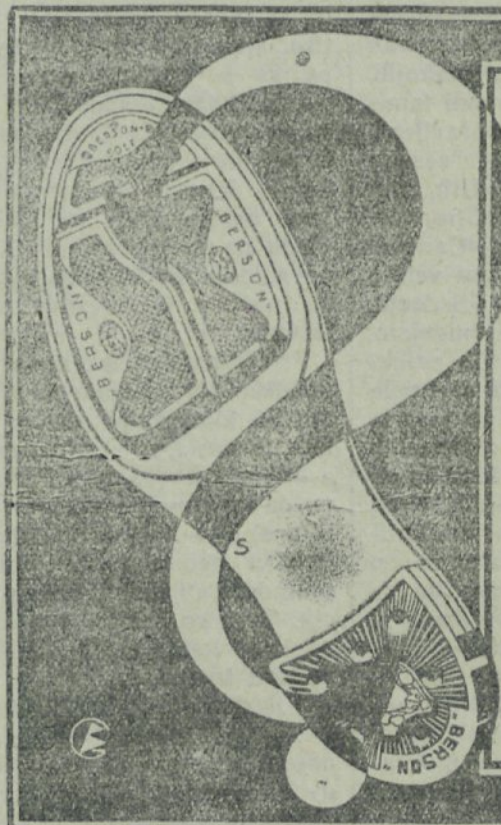
Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.—

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. jan. 1923 naprej po 5%, brez odpovedi, 5½%, do 6%, z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

Nagradna tekma.

Katere prednosti daje noša
„BERSON“ gumi napetnikov in
„BERSON“ gumi polplavov?

Veliko obiskovalcev, katero uživa o naši gumi napetniki, kakor tudi gumi polplavi dala nam je poved, da za najboljšo odgovoro na gorje vprašanje raspisemo sledeče nagrade:

1. nagrada 2000 Dinara
2. nagrada 1000 Dinara
3. nagrada 500 Dinara
- 30 nagrad po 100 Dinara
- 50 nagrad po 50 Dinara

Odgovori se z točno naznako imena in točne adrese posiljatelja nastavljajo do 15. aprila t. l. na naslov:
BERSON Kaučuk d. d. Zagreb, Vilsonov trg št. 7.

Odgovore bode prosodil eden jury reklamnih strokovnjakov, a imena nagrajenih se bodo naznanila v dnevnikih.

**BERSON Kaučuk d. d. Zagreb,
Vilsonov trg 7.**

SALAME

prve vrste
nova roba

povsem zrela

**se dobiva
povsod!**

L. hrv. tvornica salam,
suhsa mesa in masti

**M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.**

Dr. Emerik Breschar,
zdravnik in zobozdravnik, Celje, Nar. dom,

ne ordinira
od 7. do 12. marca 1923.

Oddam kratek

dobro ohranjen klavir

v najem proti primerni mesečni odškodnini. Rudolf Lotber, Žalec. 2—1

Français, Anglais, Italien

deruis le commencement aux examens!
Louise de Schludermann, maîtresse de
langues. Ljubljanska cesta 18. 2—2

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Čevlje

moške, ženske in otročje najboljše tu- in inozemski fabrikati kakor tudi kmečke in delavske čevlje domačih čevljarjev kupite v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah samo v veletrgovini

**R. Stermecki,
Celje.**

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem na novo otvoril 367

čevljarsko delavnico

ter izdelujem od priprostitih do najfinejših čevljev tudi vse šivano in luksuzno delo. Postrežba hitra. Cene dnevne.

Franz Plevčak,

Gaberje 14, nasproti »Drž. cinkarne«

Iščem

prazno sobo

od 1. marca naprej za pisarno, sredi mesta, v prvem nadstropju ali prizemno. Plačamo 1000—1500 K mesečno. Ustmene ali pismene ponudbe na firmo: »Triglav«, Slomškov trg 1.

Prostovoljna javna dražba

pohištva, posteljnine itd. se vrši
v sredo 8. marca tl. ob 9. uri
dop. v hiši Vrazov trg št. 1.

Išče se v lesni stroki izkušen

oskrbnik

za večje gozdno posestvo v Savinjski dolini. Vstop 1. aprila tl. Plača po dogovoru. Ponudbe s prepisi spričeval sprejme odvetnik dr. G. Skoberne, Celje

Zahvala.

Najiskreneje se zahvaljujem vsem za obilno tolažbo v težkih dneh in za številne izraze srčnega sočutja povodom težke izgube naše nad vse ljubljene mamice in tašče, nenadomestljive soproge, gospe

Josipine Bervar.

Najprisrčnejšo zahvalo izrekamo prečastiti duhovščini za spremstvo na zadnji poti, ravnateljstvu poštnega in brzojavnega urada, postajenačelnstvu in uradništvu južne železnice, uradništvu okrožnega sodišča za toliko ljubeznjivih dokazov napram blagi pokojnici, gojencem cerkveno-glasbene šole in članom celjskega pevskega društva za ginljive žalostinke, vsem darovalcem vencev, in cvetja, kakor tudi mnogoštevilnemu občinstvu za spremstvo k večnemu počitku.

Vsem Bog obilo poplačaj!
CELJE, dne 3. marca 1923.

Žalujoči ostali.

Zastopnika

za Celje in okolico išče »Zavarovalna družba«. Plača in provizije. Samo agilni in sposobni, ki so že z uspehom delovali, naj se izvolijo prijaviti pismeno pod »Agilen« na upravo »Nove Dobe«.

Za prodati so novi AEG-motorji

motor za vrtil. tok	5 k. s.	220/380	volt za	Din 7.500.—
» » » »	3 k. s.	220/380	» » »	5.500.—
» » » »	2 k. s.	220/380	» » »	4.500.—
» » » »	1 k. s.	220/380	» » »	3.500.—

z jermenico, tračnicami in zaganjačem.
V zalogi vse druge vrste motorjev.

Telef. št. 74 **Karol Florjančič, Celje.** Telef. št. 74

Oglejte si
manufakturno
trgovino

J. KUDIŠ

Gaberje št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROBNO!

55 50—8

NA DEBELO!

PRIPOROČA

svojim cenjenim odjemalcem veliko množino inozemskega blaga kakor sukno za moške in ženske obleke, ocfir, šifon, vse krojaške potrebščine ter raznovrstno manufakturno blago po zelo

nizkih cenah.

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

52—5

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 42.000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8.000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice t. l. d. Daje v najem PREDAL v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvrsnje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.